

ГОРОДОВЕ́НКО Нестор Феофанович (27. 10 (08. 11). 1885, с. Венслави, нині Лохвиц. р-ну Полтав. обл. — 21. 08. 1964, м. Монреаль, Канада) — хоровий диригент, педагог. Заслужений артист Респ. (1926). Закін. Глухів. учител. інститут (нині Сум. обл., 1907), водночас навч. музики в *О. Рубця*. 1907–17 викладав спів і керував хорами у навч. закладах Лохвиці, Переяслава, Ольгополя на Вінничині. Від 1917 — у Києві: викл. співу 2-ї укр. гімназії, кер. хорів Університету св. Володимира та Всеукр. учител. спілки. 1919–37 — худож. кер. і гол. диригент Держ. хор. капели «Думка». Водночас від 1930 — викладач і кер. хору Київ. муз.-драм. інституту (згодом консерваторії). Величезний репертуар капели «Думка» охоплював музику нар. багатоголосся, укр. та світ. класику, а також модерну хор. музику К. Дебюссі, М. Равеля, сучас. укр. композиторів. Серед творів великої форми — 9-а симф. Л. ван Бетговена, «Пори року» Й. Гайдна, «Реквієм» Дж. Верді, «Б'ють пороги» і «Радуйся, ниво непоплита» М. Лисенка, «Хустина» Л. Ревуцького. Ці твори з різними симф. оркестрами диригували М. Малько, Е. Ансерме, Г. Себастьян, О. Гаук та ін. видатні диригенти того часу. Серед програм капели — «М. Лисенко», «Колядки та щедрівки», «М.

Леонтович», «Музика до “Кобзаря”», «Веснянки» (1920), «Пісні праці, боротьби і волі», «Українська народна і художня пісня», «Хорові твори західно-європейських класиків», «Народні і художні пісні Галичини» (1923), «Пам'яті Т. Шевченка», «Весна у творах композиторів і в піснях українського села» (1924), «Народні пісні у творах українських композиторів» (1925), «Білоруські пісні», «Твори П. Демуцького» (1926) та ін. Капела «Думка» під керівництвом Г. стала найкращим укр. хором і отримала міжнар. визнання. Цьому сприяли і високий виконав. рівень і численні гастролі по містах України та колиш. СРСР. Тріумфальними були виступи капели 1929 у Парижі, Ліоні, Бордо, Марселі та ін. містах Франції з програмами європ. класики (з участю всесвітньо відомого диригента Е. Ансерме), а також творами укр. композиторів і нар. піснями. 1936 в рамках 1-ї Декади укр. мистецтва в Москві, де капела брала участь у виставах Київ. опери («Снігуронька» М. Римського-Корсакова, «Запорожець за Дунаєм» С. Гулака-Артемівського, «Наталка Полтавка» М. Лисенка), а також в заключному концерті, Г. удостоївся ордена «Знак Пошани». 1937 звільн. з капели з політ. мотивів. 1937–42 — керівник хор. групи Ансамблю пісні і танцю УРСР; 1942–43 — диригент Укр. нар. хор. капели в Києві; 1943–44 — організатор і кер. хору ім. М. Леонтовича Інституту нар. творчості у Львові. 1945 в таборах у Баварії (Німеччина) організував хор «Україна», з яким проводив концертну діяльність. Від 1949 — у Канаді, де в Монреалі організував і очолював хор «Україна».

Рекомендована література

1. Завітневич Г. Нестор Городовенко // *Музика*. 1993. № 5;
2. Шибанов Г. Нестор Городовенко: Життя і творчість. К., 2001;
3. Його ж. Великий українець і митець // *КІЖ*. 2005, 7 груд.

І. Д. Гамкало

Бібліографічний опис:

Городовенко Нестор Феофанович / І. Д. Гамкало // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2006. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-31449>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України (докладніше).